

Іртищев Олександр Сергійович,
аспірант Національного університету
кораблебудування імені адмірала Макарова

Гарагуля Артур Вадимович,
аспірант Національного університету
кораблебудування імені адмірала Макарова

Ставцов Ростислав Віталійович,
аспірант Національного університету
кораблебудування імені адмірала Макарова

Irtyshev Oleksandr,
Postgraduate Student, Admiral Makarov National
University of Shipbuilding,
<https://orcid.org/0000-0002-3910-9607>

Harahulia Arthur,
Postgraduate Student, Admiral Makarov National
University of Shipbuilding,
<https://orcid.org/0000-0001-5829-2112>

Stavtsov Rostislav,
Postgraduate Student, Admiral Makarov National
University of Shipbuilding,
<https://orcid.org/0000-0003-3650-6532>

**РОЗВИТОК ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ ТА СУСПІЛЬСТВА:
ТРЕНДИ, РИЗИКИ ТА СОЦІАЛЬНІ ДЕТЕРМІНАНТИ
DEVELOPMENT OF DIGITAL ECONOMY AND SOCIETY:
TRENDS, RISKS, AND SOCIAL DETERMINANTS**

Іртищев О. С., Гарагуля А. В., Ставцов Р. В.
Розвиток цифрової економіки та суспільства:
тренди, ризики та соціальні детермінанти.
*Український журнал прикладної економіки та
техніки*. 2022. Том 7. № 4. С. 193 – 199.

Irtyshev O., Harahulia A., Stavtsov R. Deve-
lopment of digital economy and society: trends,
risks, and social determinants. *Ukrainian
Journal of Applied Economics and Technology*.
2022. Volume 7. № 4, pp. 193 – 199.

Досвід розвитку цифрової економіки в Україні показує прогресивний результат, що посилюється впливом глобальних чинників (війна росії проти України, пандемія коронавірусної інфекції, інтеграція тощо). Розвиток цифрової економіки тісно взаємопов'язаний з розвитком і самого суспільства. Розширення впровадження цифрової економіки приводить до поглиблення знань суспільства у цифрових інструментах, серед яких: Е-комерція, інтернет-банкінг, електронний маркетинг та обмін даними, цифрові ділові операції та інші. Визначення відповідних трендів, соціальних детермінант розвитку цифрової економіки та суспільства з урахуванням ризиків відповідно до сучасних умов є досить актуальним. Метою статті є процес дослідження трендів та соціальних детермінантів розвитку цифрової економіки та суспільства з урахуванням ризиків, що супроводжують їх. Здійснено аналіз трендів та соціальних детермінантів розвитку цифрової економіки та суспільства з урахуванням ризиків, що супроводжують їх. Наголошено, що в Україні прогресивно розвивається цифрова економіка шляхом використання інтернету, соціальних мереж, онлайн-відео, електронних пошт, смартфонів людей старшого віку. Визначено значний попит на роздрібну електронну торгівлю, податки, які подаються в електронній формі, платежі через інтернет-банкінг, що формує передумови для успішної цифровізації економіки. Визначено, що перспективним для розвитку цифрової економіки є формування державного регулювання та впливу з використанням зарубіжного досвіду, що базується на інструментах стимулювання та фінансування. Важливим в процесі цифрового розвитку економіки є забезпечення розбудови твердої та м'якої цифрової інфраструктури (інформаційно-телекомунікаційна, обчислення, віртуалізація та збереження даних, кібербезпека, блокчейн, інтероперабельність, ідентифікація та довіра, електронні розрахунки та транзакції, відкриті дані в системі життєзабезпечення тощо). Розкрито основні сегменти цифрової економіки (електронна логістика, торгівля, маркетинг, трейдинг, банкінг, страхування, закупівля, освіта, медицина, страхування тощо), що користуються попитом серед споживачів. Наголошено, що для виконання відповідних сегментів цифрової економіки серед українського суспільства необхідно створити відповідне інформаційне забезпечення. Це дозволить збільшити популярність сегментів цифрової економіки серед суспільства.
Ключові слова: цифрова економіка, суспільство, тренди, ризики, соціальні детермінанти, інфраструктура.

The experience of developing the digital economy in Ukraine shows a progressive result, exacerbated by the influence of global factors (Russia's war against Ukraine, the coronavirus pandemic, integration, etc.). The development of the digital economy is closely interconnected with the development of society itself. Expanding the implementation of the digital economy leads to deepening society's knowledge of digital tools, including E-commerce, Internet banking, electronic marketing and data exchange, digital business operations, and others. Therefore, identifying relevant trends, and social determinants of the development of the digital economy and society, considering risks by modern conditions, is quite relevant. The article's purpose is to research trends and social determinants of the development of the digital economy and society, considering the risks that accompany them. The analysis of the trends and social determinants of the development of the digital economy and society was carried out, considering the risks accompanying them. It was emphasized that the digital economy is progressively developing in Ukraine using the

---

Internet, social networks, online video, e-mails, and smartphones of older people. Significant demand for e-commerce, taxes submitted in electronic form, and payments through Internet banking, which form the prerequisites for successful digitalization of the economy, have been identified. It was determined that the formation of state regulation and influence using foreign experience based on stimulation and financing tools is promising for developing the digital economy. It is essential in the process of digital development of the economy to ensure the development of hard and soft digital infrastructure (information and telecommunications, computing, virtualization and data storage, cyber security, blockchain, interoperability, identification and trust, electronic payments and transactions, open data in the life support system, etc.). The main segments of the digital economy (electronic logistics, trade, marketing, banking, insurance, procurement, education, medical insurance, etc.) that are in demand among consumers are revealed. It was emphasized that it is necessary to create appropriate information support to use the relevant segments of the digital economy in Ukrainian society. This will increase the popularity of segments of the digital economy in society.

Keywords: digital economy, society, trends, risks, social determinants, infrastructure.

Вступ

Досвід розвитку цифрової економіки в Україні показує прогресивний результат, що посилюється впливом глобальних чинників (війна росії проти України, пандемія коронавірусної інфекції, інтеграція тощо). Розвиток цифрової економіки тісно взаємопов'язаний з розвитком і самого суспільства. Розширення впровадження цифрової економіки приводе до поглиблення знань суспільства у цифрових інструментах, серед яких: Е-комерція, інтернет-банкінг, електронний маркетинг та обмін даними, цифрові ділові операції та ін. Визначення відповідних трендів, соціальних детермінант розвитку цифрової економіки та суспільства з урахуванням ризиків відповідно до сучасних умов є досить актуальним.

Питання розвитку цифрової економіки та суспільства в Україні попередньо досліджували відомі учені, зокрема: Білик О.І., Іртищева І.О., Крамаренко І. С., Стегней М. І., Стройко Т.В., Подольчак Н.Ю., Левицька Я.В., Юрченко О.А. та ін. Однак, сучасні умови та розширення використання цифрової економіки в суспільстві приводять до поглиблення процесів дослідження. Саме тому дослідження сучасного стану та перспектив цифрової трансформації в Україні є досить актуальним.

Визначення мети та цілей дослідження

Метою статті є процес дослідження трендів та соціальних детермінантів розвитку цифрової економіки та суспільства з урахуванням ризиків, що супроводжують їх.

Виклад основного матеріалу

Сьогодні все більше цифрова економіка в Україні проявляється через розширення використання інтернету, соціальних мереж, онлайн-відео, електронних пошт, смартфонів саме людей старшого віку. Значне відображення цифровізації економіки відбувається також через роздрібну електронну торгівлю, податки, які подаються в електронній формі, платежі через інтернет-банкінг.

В Україні стрімко збільшується кількість людей, які стають фрилансерами та працюють онлайн. Так, «сервіс для фрилансерів Freelancehunt провів дослідження і склав приблизний портрет українського фрилансера під час війни у 2022 році. Фриланс популярний серед спеціалістів віком 24–35 років, які мають досвід роботи від двох років. Водночас майже 60% фрилансерів мають вищу освіту. Найпопулярніші сфери роботи – аудіо та відео, переклади, дизайн і програмування. На фрилансі працює майже рівна частка чоловіків і жінок – 52% і 48% відповідно. Дослідники вказують, що до початку повноформатної війни частка жінок на фрилансі становила 39%. Це пов'язують із тим, що велика кількість жінок виїхала за кордон, а фриланс «став порятунком і новим джерелом доходу». Чоловіків найбільше в категорії програмування – 91%, а жінок – серед робіт, пов'язаних із текстами й перекладами (75%)» [1].

Як аналізує ринок фрилансу в Україні О.В. Літорович, «постійний ріст фрилансерів як в Україні, так і у всьому світі має позитивний ефект як для самих онлайн-працівників, так і для країни загалом, оскільки в державі зменшується рівень безробіття. Проблемою залишається недосконалість законодавчої бази, що призводить до відсутності реєстрації та в подальшому – до несплати податків. Найбільший веб-сервіс для фрилансерів в Україні – Kabanckik.ua, де кількість проектів становить близько 1 538 664, хоча це й не зовсім біржа фриланса в її класичному розумінні, а біржа для дистанційної праці з великим набором різних пропозицій, та Weblancer.net як класична інтернет-платформа фрилансерів, де кількість проектів становить 2900 тис.» [2, с. 50].

Отже, розвиток цифрової економіки в Україні супроводжується використанням цифрових технологій, що сприяють економічному зростанню, зменшуючи затрати праці, сприяючи накопиченню капіталу та збільшуючи загальну продуктивність факторів виробництва. Важливим є те, що процес економічного розвитку, керований цифровими технологіями, включає не лише економічні чинники, а й неекономічні чинники (історична інформація, соціальні, демографічні тощо), що часто не враховуються. Саме тому складовою дієвого рушійного механізму цифрової економіки повинно стати забезпечення розвитку національної цифрової інфраструктури України. Основні напрями розвитку національної цифрової інфраструктури України представлені нижче (табл. 1).

Таблиця 1. Напрями розвитку національної цифрової інфраструктури України

Напрямок розвитку	Складові інфраструктури
Тверда цифрова інфраструктура	Широкопasmовога фіксована телекомунікаційна інфраструктура та мобільна (рухома) телекомунікаційна інфраструктура
	Інфраструктура цифрового телебачення, радіо- та технологічна інфраструктура для проєктів. Інтернет речей
	Інфраструктура обчислень, віртуалізації та збереження даних (хмарних та туманних)
	Інфраструктури кібербезпеки
	Спеціалізована інфраструктура
М'яка цифрова інфраструктура	Інфраструктура ідентифікації та довіри
	Інфраструктура інтероперабельності
	Інфраструктура блокчейн
	Інфраструктура електронних розрахунків та транзакцій
	Інфраструктура електронної комерції та онлайн-взаємодії суб'єктів бізнесу
	Інфраструктура державних послуг (електронне урядування)
	Інфраструктура життєзабезпечення (медицина, освіта, громадська безпека, транспорт тощо)
	Геоінформаційна інфраструктура
	Промислові цифрові інфраструктури
Інфраструктура відкритих даних	

Джерело: згруповано авторами [4].

До основних напрямів розвитку національної цифрової інфраструктури України належить розбудова твердої та м'якої цифрової інфраструктури. Тверда цифрова інфраструктура враховує інформаційно-телекомунікаційну, обчислень, віртуалізації та збереження даних, кібербезпеки. Формування м'якої цифрової інфраструктури відбуватиметься шляхом функціонування блокчейну, інтероперабельності, ідентифікації та довіри, електронних розрахунків та транзакцій, відкритих даних в системі життєзабезпечення.

Демчишак Н. та Радик В. вважають, що «у контексті розвитку цифрової економіки в Україні доцільно: вдосконалити законодавче регулювання використання новітніх технологій суб'єктами господарювання та громадянами; створити сприятливі умови для розвитку ІТ-сфери як джерела новітніх технологій; забезпечити впровадження цифрових технологій у якомога ширший спектр галузей і секторів, зокрема шляхом побудови ефективної цифрової інфраструктури; скоординувати освітній та виробничий сектори, зокрема шляхом запровадження нових освітніх програм, орієнтації на ІТ-підготовку та адаптації процесу підготовки фахівців в університетах до нових вимог на ринку праці; забезпечити суцільне покриття території України мережею Інтернет, створити умови для поширення технологій інтернету-речей, зокрема шляхом залучення іноземних інвестицій; забезпечити використання технологій блокчейну з метою захисту даних, перш за все у таких сферах державного управління, як реєстрація майнових прав, ідентифікація особи, е-демократія; інтенсифікувати подальше оцифрування адміністративних та інших публічних послуг для громадян і бізнесу» [6].

В цілому для забезпечення повнофункціонального розвитку цифрової економіки необхідно забезпечити розбудову інфраструктури. Для здійснення цифрового перетворення економіки також важливим залишається належний державний рівень підтримки. Саме за допомогою інституційного впливу можливе успішне перетворення економіки у цифрову. Основні елементи інституційного впливу на процес цифрової трансформації економіки наведено на рис. 1.

Серед основних елементів державного впливу на процес розвитку цифрової економіки повинні бути створення відповідних інститутів сприяння розвитку інтелектуальної власності, конкуренції, підприємництва. При цьому державна влада повинна забезпечити повноцінне

формування економічної культури та національного менталітету шляхом створення поля для ефективних комунікаційних процесів.

Котелевець Д.О., досліджуючи сутність та особливості впливу державного регулювання розвитку інфраструктури цифрової економіки, наголосив, що «у розвитку цифрової економіки, незважаючи на її досить турбулентний характер становлення, державне регулювання все одно відіграє важливу роль. За допомогою системи методів, інструментів та важелів такого регулювання у органів державної влади є ефективні та дієві засоби для активізації створення, впровадження і підтримки нових цифрових технологій у всіх сферах суспільства, особливо в межах національної економіки, її інфраструктури» [10]. Отже, формування відповідних методів та інструментів державного впливу на розвиток цифрової економіки є основою для створення відповідного механізму сприяння та впровадження оцифровування економічних форм у суспільному житті.

Рис. 1. Основні елементи інституційного впливу на процес цифрової трансформації економіки

Джерело: згруповано автором [7, с. 165].

Штець Т.Ф. наголошує, що «для державного регулювання розвитку сектора цифрової економіки необхідним є формування та дії інституційно-правового, економічного, організаційного, соціально-психологічного та техніко-технологічного механізмів з широким переліком методичного інструментарію за кожним із них, комплексне та системне застосування яких дасть можливість зростання рівня якості, конкурентоспроможності, технологічності продукції, оптимізує процеси виробництва та збуту продукції; активує реалізацію цифрової трансформації існуючих та формування й активний розвиток нових високотехнологічних галузей, що в комплексі забезпечить динамічний ефективний розвиток сектору цифрової економіки» [12].

Державне регулювання розвитку цифрової економіки сприятиме максимальному ефекту модернізації у всіх сферах суспільного життя. Необхідно зазначити, що більшість науковців при формуванні державної політики регулювання використовують зарубіжний досвід.

Так, Пустоваров А.І. «запропонував заходи політики цифрової трансформації управління розвитком національної економіки України на основі вивченого закордонного досвіду державної політики забезпечення цифрової трансформації економік у напрямках: регулювання тарифів і стандартів якості фіксованого і мобільного зв'язку; механізму компенсації універсальної телекомунікаційної послуги; спільного фінансування розповсюдження штучного інтелекту, будівництва оптичного волокна у сільських місцевостях, високошвидкісної інфраструктури; оцифрування державних і муніципальних послуг; моделі законодавчої концепції цифрової економіки» [13].

Закордонний досвід показує, що для успішного розвитку цифрової економіки необхідно використовувати інструменти стимулювання та фінансування як на рівні держави, так і на регіональному рівні. Відповідні інструменти дозволять заохочувати суб'єкти господарювання до використання цифрових технологій у своїй діяльності.

Важливим в процесі розвитку цифрової економіки є забезпечення поінформованості суб'єктів господарювання у використанні відповідних її сегментів. «Сегментація цифрової еконо-

міки почалася з міграції різних видів бізнесу до мережі Інтернет та розвитку відповідних нових форм бізнесу, що визначають створення ІТ, ПЗ та інформаційних систем як основи операцій» (рис. 2) [14, с. 106].

Рис. 2. Сегментація цифрової економіки

Джерело: згруповано авторами [14, с. 106].

Забезпечення інформації про відповідні сегменти цифрової економіки забезпечить більший попит серед споживачів, таких як: електронна логістики, торгівля, маркетинг, трейдинг, банкінг, страхування, закупівля, освіта, медицина страхування, тощо. В цілому необхідно наголосити, що використання відповідних сегментів цифрової економіки будуть набирати популярності серед українського суспільства. Незважаючи на перспективи розвитку цифрової економіки, в Україні є проблеми, що стримують повноцінне функціонування.

Чухраєва Н. та Ковтун В. при аналізі сучасного стану цифровізації української економіки і суспільства виявили проблемні місця, які потребують пильної уваги, і підтвердили, що для отримання позитивних результатів впливу світового тренду цифровізації в Україні необхідно:

- управління всіма аспектами економічного та соціального життя, що забезпечувало б виконання вимог цифровізації як світового тренду ефективного розвитку економіки і суспільства – тільки в цьому випадку цифровізація призведе до очікуваних позитивних результатів;

- створення можливостей для реалізації передумов цифровізації, що сприяють її позитивному впливу на економічне та соціальне життя України;

- складання та реалізація програм управління перевагами цифровізації;

- виявлення викликів, загроз, проблем і можливих негативних наслідків цифровізації, а з метою підвищення ефективності впливу цифровізації – складання та реалізація програм управління відповідними ризиками [15].

Отже, урахування та необхідність пошуку шляхів вирішення відповідних проблем дозволяють повноцінно функціонувати всім сегментам цифрової економіки в суспільстві.

Висновки та перспективи подальших розвідок

Здійснено аналіз трендів та соціальних детермінантів розвитку цифрової економіки та суспільства з урахуванням ризиків, що супроводжують їх. Наголошено, що в Україні прогресивно розвивається цифрова економіка шляхом використання інтернету, соціальних мереж, онлайн-відео, електронних пошт, смартфонів людей старшого віку. Визначено значний попит на роздрібну електронну торгівлю, податки, які подаються в електронній формі, платежі через інтернет-банкінг, що формує передумови для успішної цифровізації економіки.

Визначено, що перспективним для розвитку цифрової економіки є формування державного регулювання та впливу з використанням зарубіжного досвіду, що базується на інструментах стимулювання та фінансування. Важливим в процесі цифрового розвитку економіки є забезпечення розбудови твердої та м'якої цифрової інфраструктури (інформаційно-телекомунікаційна, обчислення, віртуалізація та збереження даних, кібербезпека, блокчейн, інтероперабельність, ідентифікація та довіра, електронні розрахунки та транзакції, відкриті дані в системі життєзабезпечення, тощо).

Розкрито основні сегменти цифрової економіки (електронна логістика, торгівля, маркетинг, трейдинг, банкінг, страхування, закупівля, освіта, медицина страхування тощо), що користуються попитом серед споживачів. Наголошено, що для використання відповідних сегментів цифрової економіки серед українського суспільства необхідно створити відповідне інформаційне забезпечення. Це дозволить збільшити популярність сегментів цифрової економіки серед суспільства.

Список літератури

1. Ось портрет українського фрилансера у 2022 році. 2022. URL: <https://www.the-village.com.ua/village/business/news/329165-os-portret-ukrayinskogo-frilansera-u-2022-rotsi-vid-freelancehunt>
2. Літорович О. В. Аналіз ринку фрілансу в Україні. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Проблеми економіки та управління.* 2020. № 1. Том 4. С. 43–53.
3. Крамаренко І. С., Широков М. А., Нікон Д. Є., Білоус О. А. Роль інвестиційного потенціалу у контексті продовольчої безпеки. *Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія: Економічні науки.* 2018. № 3. С. 433–444.
4. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження КМУ від 17.01.2018 р. № 67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#n13>
5. Крамаренко І. С., Сенкевич О. Ф., Андрущенко Є. Г., Прокопенко Н. О., Кльоц Ю. Ю. Особливості формування інвестиційного потенціалу: регіональний та національний аспект. *Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія: Економічні науки.* 2019. № 3. С. 343–356.
6. Демчишак Н. Б., Радик В. В. Розвиток цифрової інфраструктури та блокчейн-технологій в Україні. *ІННОВАЦІЙНА ЕКОНОМІКА.* 2020. № 3-4 (83). С. 188–194. DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2020.3-4.27>
7. Пустоваров А. І. Інституційне забезпечення процесу цифрової трансформації управління розвитком національної економіки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету.* 2019. Вип. 24. Ч. 1. С. 164–169.
8. Іртишчева І. О. Факторинг як напрям стратегічного розвитку фінансового забезпечення агропродовольчої сфери. *Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія: Економічні науки.* 2011. № 8. С. 16–21.
9. Vishnevskaya O., Irtysheva I., Kramarenko I., Popadynets N. The Influence of Globalization Processes on Forecasting the Activities of Market Entities. *Journal of Optimization in Industrial Engineering.* Vol. 15. Issue 1. Winter & Spring 2022. pp. 261–268.
10. Котелевець Д. О. Державне регулювання розвитку інфраструктури цифрової економіки: сутність та особливості реалізації. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління.* 2022. № 3. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-3-03-02>
11. Irtysheva I., Pavlenko O., Boiko Y., Stehnei M., Kramarenko I., Hryshyna N., Ishchenko O. Evaluation of efficiency of regional public governance in the context of achieving goals of sustainable development. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development.* 2022. Vol. 44. Issue 4. pp. 497–505.
12. Штець Т. Ф. Світовий досвід впровадження механізмів державного регулювання розвитку сектора цифрової економіки. *Вчені записки Університету «КРОК». Серія: Економіка.* 2019. № 1 (53). С. 84–89. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vzuk_2019_1_12
13. Пустоваров А. І. Закордонний досвід цифрової трансформації управління розвитком національної економіки. *Причорноморські економічні студії.* 2020. Вип. 51. С. 261–267.
14. Білозубенко В. С., Городницький Р. О. Цифрова економіка як середовище розвитку інноваційної діяльності малих підприємств. *Проблеми економіки.* 2021. № 2 (48). С. 103–110.
15. Чухраєва Н., Ковтун В. Імплементация засад регулювання – цифрової економіки України. 2019. URL: https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2019/Ryha_09.10.19/Ryha_09.10.19_28.pdf

---

References

1. Here is a portrait of a Ukrainian freelancer in 2022. (2022). Available at: <https://www.the-village.com.ua/village/business/news/329165-os-portret-ukrayinskogo-frilansera-u-2022-rotsi-vid-freelancehunt>
2. Litorovych, O. V. (2020). «Freelance market analysis in Ukrain». *Visnyk Natsional'noho universytetu «L'vivs'ka politekhnika»*. Serii: *Problemy ekonomiky ta upravlinnia*. no. 1. Vol. 4, pp. 43–53.
3. Kramarenko, I. S., Shyrokov, M. A., Nikon, D. Ye., and Bilous O. A. (2018). «The role of investment potential in the context of food security». *Visnyk KhNAU im. V.V. Dokuchaieva. Serii: Ekonomichni nauky*. no. 3, pp. 433–444.
4. Pro skhvalennia Kontseptsii rozvytku tsyfrovoy ekonomiky ta suspil'stva Ukrainy na 2018-2020 roky ta zatverdzhennia planu zakhodiv schodo ii realizatsii: Rozporiadzhennia KMU. (2018). [On the approval of the Concept for the Development of the Digital Economy and Society of Ukraine for 2018-2020 and the approval of the plan of measures for its implementation: Decree of the CMU]. No. 67-r. dated January 17, 2018. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#n13>
5. Kramarenko, I. S., Sienkevych, O. F., Andriushenko, Ye. H., Prokopenk, N. O., and Kl'ots, Yu. Yu. (2019). «Peculiarities of investment potential formation: regional and national aspect». *Visnyk KhNAU im. V.V. Dokuchaieva. Serii: Ekonomichni nauky*. no. 3, pp. 343–356.
6. Demchyshak, N. B., and Radyk, V. V. (2020). «Development of digital infrastructure and blockchain technologies in Ukraine». *INNOVATsIJNA EKONOMIKA*. no. 3-4 (83), pp. 188–194. DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2020.3-4.27>
7. Pustovarov, A. I. (2019). «Institutional support of the process of digital transformation of the management of the development of the national economy». *Naukovy visnyk Uzhhorods'koho natsional'noho universytetu*. Issue 24. Part 1, pp. 164–169.
8. Irtyshcheva, I. O. (2011). «Factoring as a direction of strategic development of financial support of the agro-food sector». *Visnyk KhNAU im. V.V. Dokuchaieva. Serii: Ekonomichni nauky*. no. 8, pp.16–21.
9. Vishnevskaya, O., Irtyshcheva, I., Kramarenko, I., and Popadynets, N. (2022). «The Influence of Globalization Processes on Forecasting the Activities of Market Entities». *Journal of Optimization in Industrial Engineering*. Vol. 15. Issue 1. Winter & Spring, pp. 261–268.
10. Kotelevets', D. O. (2022). «State regulation of the development of the infrastructure of the digital economy: essence and features of implementation». *Problemy suchasnykh transformatsij. Serii: ekonomika ta upravlinnia*. no.3. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-3-03-02>
11. Irtyshcheva, I., Pavlenko, O., Boiko, Y., Stehnei, M., Kramarenko, I., Hryshyna, N., and Ishchenko, O. (2022). «Evaluation of efficiency of regional public governance in the context of achieving goals of sustainable development». *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. Vol. 44. Issue 4, pp. 497–505.
12. Shtets', T. F. (2019). «Global experience of implementing mechanisms of state regulation of the development of the digital economy sector». *Vcheni zapysky Universytetu «KROK»*. Serii: *Ekonomika*. no. 1 (53), pp. 84–89. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vzuk_2019_1_12
13. Pustovarov, A. I. (2020). «Foreign experience of digital transformation of managing the development of the national economy». *Prychornomors'ki ekonomichni studii*. Issue 51, pp. 261–267.
14. Bilozubenko, V. S., and Horodnyts'kyj R. O. (2021). «Digital economy as an environment for the development of innovative activities of small enterprises». *Problemy ekonomiky*. no. 2 (48), pp. 103–110.
15. Chukhraieva, N., and Kovtun, V. (2019). Implementation of the principles of regulation – the digital economy of Ukraine. Available at: https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2019/Ryha_09.10.19/Ryha_09.10.19_28.pdf

Стаття надійшла до редакції 03.12.2022 р.